

Стручно веће за ДХ науке, је одлуком број 351-19 од 20.02.2026. године, именовало Комисију за оцену и одбрану мастер рада (студента Стефана Тошића), под насловом „Избор оптималног оптичког нишана за снајперске пушке у пешадијској чети применом метода операционих истраживања”.

Након прегледа завршног рада, Комисија подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

о завршном раду на мастер академским студијама

1. Биографски подаци кандидата

Стефан Р. Тошић је рођен 09.03.1991. године у Прокупљу. Завршио је основну школу „Славољуб Вуксановић Јајко” у Блацу са одличним успехом. Завршио је Гимназију у Блацу са одличним успехом. Војну академију, студијски програм Менаџмент у одбрани–модул пешадија, уписао је 2010. године. Дипломирао је 2014. године са просечном оценом 9.29. Завршни рад одбранио је у августу 2014. године са оценом 10. Мастер академске студије на Војној академији у Београду, студијски програм Војне науке уписао је у септембру 2023. године. Положио је све испите са просечном оценом 9,50.

2. Опис завршног рада

Мастер рад кандидата садржи 93 стране текста, заједно са сликама и додацима. Списак литературе садржи 50 референци.

Рад је конципиран тако да поред сажетка, увода и теоријско-методолошког оквира истраживања садржи и четири целине, уз закључак и преглед коришћене литературе.

У делу рада који се односи на теоријско-методолошки оквир истраживања приказани су основни аспекти истраживачког пројекта, кроз објашњење проблема и предмета истраживања, истраживачког циља, као и примењених метода и поступака током спроведеног истраживања, односно израде мастер рада.

У првом делу рада описана је узрочно-последична веза између физиономије савремених сукоба и захтева са којима се суочавају пешадијске јединице, где убрзан техничко-технолошки развој наоружања и војне опреме утиче и на развој далекометних пушака и оптичких нишана којима се опремају јединице пешадије.

Други део рада се односи на опис и анализу снајперских пушака које су на употреби у пешадијској чети, са посебним фокусом на оптичке нишане којима се те пушке опремају. Поред овога, у овом делу рада се анализирају намена, структура и задаци пешадијске чете.

Уз идентификацију потребе избора оптималног оптичког нишана за снајперску пушку у пешадијским јединицама Војске Србије (ВС), у овом делу рада је разматрана и природа проблема избора оптималног оптичког нишана.

У трећем делу рада су приказане основе конструкције савремених оптичких нишана и анализирани су техничке и тактичке карактеристике изабраних модела оптичких нишана, као што је извршена и идентификација важних критеријума избора оптималног оптичког нишана, а све у циљу идентификације алтернативних опција, сходно предмету истраживања.

У четвртном делу представљен је модел адекватног избора оптималног оптичког нишана за снајперске пушке у пешадијској чети, који је потом и тестиран на конкретном примеру.

У закључку аутор обједињава резултате анализе спроведене по главама рада и на основу тога изводи генерални закључак у коме констатује да је генерална хипотеза потврђена. Поред тога предложени модел може послужити као основа за доношење одлука приликом избора и набавке оптичких нишана у пешадијским јединицама.

Модел је довољно флексибилан да се може прилагодити различитим условима употребе, нивоу јединице или специфичним захтевима задатка, тиме се смањује ометање на субјективне процене и повећава транспарентност процеса одлучивања.

Сходно захтеву Правилника о пријави, изради и одбрани завршних радова Службени војни лист број 22/2022, а у вези са слањем рукописа мастер рада на проверу плагијаризма, катедра Тактике са системима наоружања је прибавила потврду број ID <https://doi.org/10.31117/543479677>, којом се доказује аутентичност рукописа мастер рада. На основу увида у наведену потрду, комисија је установила да је укупан резултат поклапања текста 13%.

Провером помоћу лиценцираног софтвера iThenticate утврђено је да мастер рад има укупно 94 странице, 20 129 речи и 117 884 карактера. Извештај је показао да постоји укупна подударност од 13% текста 51 референцом које су наведене у извештају и то једна референца са поклапањем од 3%, једна од 2%, а остале са поклапањем испод 1%.

Софтвер је показао поклапање у фуснотама где се налази попис литературе, делу садржаја који се односи на методолошки поступак чији су појмови јасно дефинисани и у називу и садржају табела (нпр. Критеријум 1.2.....10; Експерт 1.2.....10). Оваква поклапања у збиру садрже око 700 речи, што би значило да се укупно поклапање у тексту смињује испод 10%.

Имајући у виду наведено комисија оцењује да је студент на адекватан начин, без нарушавања етичких принципа извршио преузимања делова текстова других аутора односно извора, односно позивања на радове, делове текста, слике и табеле које су израдили други аутори или објавили други извори. Самим тим сматрамо да је рукопис рада резултат оригиналног научно истраживачког рада и прихватљив са аспекта постојања плагијаризма у недозвољеним границама.

3. Анализа рада са кључним резултатима

Мастер рад студента Стефана Тошића се бави проблемом избора оптималног оптичког нишана за снајперске пушке у пешадијској чети. Увидом у ранија истраживања ове теме указује се на то да у домаћој литератури недостаје јединствен модел који би на систематичан и научно заснован начин омогућио избор оптичког нишана на основу комбинације техничко-тактичких параметара и експертских процена.

Аутор је у раду спровео модел избора оптималног оптичког нишана уз примену више метода операционих истраживања. Суштински најважније поглавље у раду се односи на сповођење модела избора који је аутор предложио. Методом писаног испитивања је извршено прикупљање дела података који су од суштинсте важности за овај рад, док су анкетирањем експерата из области система наоружања и тактике (Делфи техником, уз оцену компетенције експерата методом Доброва) одређени критеријуми од значаја за избор оптичких нишана.

На крају су примењене методе операционих истраживања, конкретно метода аналитичког хијерархијског процеса (АХП), којом су критеријуми ранжирани, односно којом су им одређени тежински коефицијенти и ТОПСИС метода, која је употребљена за избор оптималне алтернативе.

Аутор у раду користи различите методе пролагођене циљевима и потребама истраживања и на умешан начин их примењује.

Друштвени допринос и практични значај овог рада огледа се у проширењу примене метода операционих истраживања у области одбране и безбедности. Дизајнирање модела за избор оптималног нишана за снајперске пушке у пешадијској чети, уз уважавање више критеријума као што су цена, поузданост, увећање, отпорност, компатибилност са пушком и доступност на тржишту, представља примену интердисциплинарног приступа који повезује техничке науке, безбедносне студије и друштвене науке. Тиме ово истраживање доприноси афирмацији војних наука и доказује инволвираност војног школства у процесе актуелне у Војсци Србије.

4. Закључак и предлог

Студент Стефан Тошић је у свом раду успешно доказао постављене хипотезе применом изабраних метода истраживања. На методолошки коректан начин је формулисао закључке, на основу резултата анализе садржаја, резултата анкетирања експерата и примене метода вишекритеријумског одлучивања. Предложио је начине приступа решавању овог проблема у будућности.

Кандидат је исказао самосталност и систематичност у свом раду, као и иновативне елементе у решавању проблема овог рада.

Комисија предлаже катедри Тактике са системима наоружања, да донесе обавештење којим се овај извештај, рукопис мастер рада и потврда о аутентичности, стављају на јавни увид у библиотеку Војне академије и на портал Војне академије.

На основу наведеног, комисија предлаже стручном већу за ДХ науке, да прихвати рад студента Стефана Тошића, на тему „Избор оптималног оптичког нишана за снајперске пушке у пешадијској чети применом метода операционих истраживања”, као завршни рад и одобри јавну усмену одбрану.

Београд, 17. март 2026. године

Чланови комисије:

Председник комисије

ванр. проф. др Иван Петровић

Ivan Petrović

Члан комисије

ванр. проф. др Дарко Божанић

Darko Bozanic

Ментор

ванр. проф. др Срђан Љубојевић

Srdjan Lubojevic

Достављено:

- Катедри Тактике са системима наоружања (e/p).
- архива.